

Sygn. akt VIII U 1578/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Dorota Stańczyk

Protokolant p.o. protokolant sądowy Małgorzata Stec

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2016 roku w Lublinie

sprawy L. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania L. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 25 września 2015 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala L. T. prawo do emerytury

od dnia 1 sierpnia 2015 roku.

Sygn. akt VIII U 1578 /15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił L. T. prawa do emerytury. W uzasadnieniu swego stanowiska organ rentowy, powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 tekst jednolity ze zm.) w związku z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) wskazał, że wnioskodawca osiągnął wiek emerytalny 60 lat, rozwiązał stosunek pracy, wykazał na dzień 1 stycznia 1999 roku ogólny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 26 lat, 8 miesięcy i 4 dni, jednak nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Organ rentowy nie uwzględnił, jako pracy w szczególnych warunkach, okresu zatrudnienia wnioskodawcy od dnia 1 kwietnia 1974 roku w Przedsiębiorstwie (...) w M. ponieważ w przedłożonym świadectwie pracy w szczególnych warunkach nie wpisano daty zakończenia zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wpisane w świadectwie - wykonywanie prac formierskich na wydziale odlewni, nie jest tożsame z określeniem stanowiska w przepisach powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku oraz w przepisach resortowych (k.19 t. V a.e.).

W dniu 9 października 2015 roku L. T. wniósł odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury. Wskazał, że podczas zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w M. od 1 kwietnia 1974 roku do 31 sierpnia 1994 roku pracował w warunkach szczególnych na stanowisku formierza ręcznego (k. 2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w treści zaskarżonej decyzji (k. 3-4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

L. T. urodził się w dniu (...).

W dniu 27 sierpnia 2015 roku złożył wniosek o ustalenie prawa do emerytury (k.1-6 t. V a.e.). W aktach rentowych znajduje się świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, z którego wynika, że wnioskodawca zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w M. od 1 września 1971 roku do 31 sierpnia 1994 roku, w okresie od 1 kwietnia 1974 r. do 31 sierpnia (brak określenia roku), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku formierza wykonywał prace formierskie na wydziale odlewni określone dziale III, poz. 21 pkt 2 Wykazu A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8), wymienione w wykazie A dziale III poz. pkt 2 wykazu szczegółowego stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 9 ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych (świadectwo pracy k. 7 a.e.).

Zaskarżoną decyzją z dnia 25 września 2015 roku organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury z uwagi na nieudowodnienie 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Ustalił, że wnioskodawca legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 roku stażem ubezpieczeniowym w wymiarze 26 lat, 8 miesięcy i 4 dni, w tym 25 lat, 11 miesięcy i 16 dni okresów składkowych oraz 8 miesięcy i 18 dni okresów nieskładkowych (bezsporne - karta przebiegu zatrudnienia k.18 t. V a.e., decyzja k.19 t. V a.e.).

Wnioskodawca po ukończeniu szkoły podstawowej, w dniu 1 września 1971 roku został zatrudniony jako pracownik młodociany w Przedsiębiorstwie (...) w M. (od 1 września 1994 roku Odlewnia (...) Sp. z o.o. w M.) w celu odbycia praktycznej nauki zawodu formierza – odlewnika. Po złożeniu egzaminu kwalifikacyjnego z dniem 1 kwietnia 1974 roku został zatrudniony na stanowisku formierza – odlewnika, powierzono mu obowiązki formierza ręcznego (akta osobowe k. 15 a.s.- zaświadczenie k. 60 a.o., umowa k. 18, 45-48 a.o. karta egzaminacyjna k. 59 a.o. , angaż k. 16, umowa o pracę k 17 a.o.) W dniu 25 kwietnia 1975 roku został powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej. Po jej odbyciu w dniu 20 grudnia 1976 r. powrócił do zakładu pracy, gdzie nadal pracował na tym samym stanowisku jako formierz, wykonując te same obowiązki, jak przed powołaniem do służby (odpis karty powołania k. 57 a.o., zeznania wnioskodawcy k. 22v.-23 a.s., zeznania świadka A. P. (1) k.21 v.-22 a.s., zeznania świadka W. S. k. 22i v. a.s.).

W zakładzie zajmowano się wykonywaniem deskowania dla budownictwa oraz produkcją naczep. Formierze pracowali w odlewniach oznaczonych jako oddziały W3 i P4. Na hali pracowało ok. 20 formierzy jednocześnie, w systemie jednozmianowym, codziennie po 8 godzin. Wykonywali odlewy z żeliwa. Wnioskodawca zajmował się formowaniem ciężkich studzienek dla łączności, które były umiejscawiane na chodnikach. Na płytę przymodelową kładł model, posypywał pudrem formierskim, kładł skrzynkę formierską a na to płytę przymodelową. Zasiał je masą formierską przymodelową, następnie masą formierską uzupełniającą, potem ubijał wszystko to ręcznie fasulcem. Składał drugą skrzynkę, w celu odbicia wierzchu i góry modelu. Następnie zdejmował skrzynkę i wyjmował uformowany model studzienki. Czynności te wykonywał razem z drugim formierzem z uwagi na duży ciężar elementów. Z mas formierskich, które wlewał do skrzynek wydzielala się sadza, betonit, czad i pył. Zimą temperatura była bardzo niska a latem było bardzo gorąco, około 40 stopni. Otrzymywał z innymi formierzami dodatek za warunki szkodliwe, posiłki regeneracyjne, mleko oraz zwiększone racje na kartkach żywnościowych. Z dniem 2 grudnia 1992r. został oddelegowany na stanowisko robotnika transportowego, na którym pracował do 1 czerwca 1993r. Przyczyną tego oddelegowania był fakt, że wypadł mu dysk i nie mógł czasowo wykonywać ciężkiej pracy formierza. We okresie od 5 września 1991r. do 14 września 1991r. korzystał, w uwagi na przestój, z urlopu bezpłatnego (zeznania wnioskodawcy

k.11-11v, 22v-23 a.s., zeznania świadka A. P. (1) k.21v-22 a.s., zeznania świadka W. S. k. 22-22v a.s., akta osobowe s.49,10- k. 15, a.s.- angaże k.3-9, 13-16, 20-22, 42 a.o., k. 12-15 t. V a.e., świadectwa pracy k. 6, 7,8 a.e, akta osobowe,k15 a.s.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej powołanych dowodów z dokumentów oraz zeznań świadków i wnioskodawcy.

Przechodząc do oceny materiału dowodowego należy wskazać, że wnioskodawca przedstawił świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) w M., w którym wskazano iż w okresie od 1 kwietnia 1974 r. do 31 sierpnia, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku formierza wykonywał prace formierskie na wydziale odlewni. W świadectwie tym omyłkowo nie określono końcowego roku wykonywania pracy w szczególnych warunkach (świadectwo pracy k. 7 a.r.).

Zeznania wnioskodawcy co do okoliczności faktycznych, w tym organizacji zakładu pracy i zajmowanych stanowisk oraz rodzaju obowiązków pracowniczych w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwo (...) w M. Sąd uznał za wiarygodne. Są one bowiem wewnętrznie spójne, logiczne i znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadków: A. P. (2) i W. S.. Świadkowie w sposób spójny przedstawili istotne dla sprawy okoliczności, jak zakres codziennych prac wnioskodawcy wykonywanych stale i w pełnym wymiarze czasu jako formierza ręcznego. Relacja świadków w pełni przekonuje, jeżeli zważy się na fakt, iż wspólnie z wnioskodawcą pracowali w tym samym zakładzie pracy i na takich samych stanowiskach jako formierzy ręczni. A. P. (2) był zatrudniony w przedsiębiorstwie latach 1972-1994 zaś W. S. w latach 1970-1994. Świadkowie z racji swoich obowiązków pracowniczych znali organizację zakładów pracy, specyfikę czynności wykonywanych na poszczególnych stanowiskach, w tym na stanowisku wnioskodawcy. Mieli bezpośredni kontakt z wnioskodawcą, kiedy ten pracował jako formierz ręczny. Świadkowie widzieli skarżącego codziennie jak pracował przy ręcznym formowaniu studzienek. Świadkowie są nadto osobami obcymi dla wnioskodawcy niezainteresowanymi wynikiem postępowania, nie mieli żadnego powodu, aby składać zeznania w sposób niezgodny z rzeczywistością.

W aktach rentowych oraz aktach sprawy znajdują się świadectwa pracy, umowy o pracę oraz angaże wskazujące, że wnioskodawca po przyuczeniu do zawodu pracował od 1 kwietnia 1974 roku do 31 sierpnia 1994 roku przez cały okres zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako formierz. W angażach, które wystawiał pracodawca wskazywano, iż wnioskodawca był zatrudniany na stanowisku formierza ręcznego (k. 3-5, 8, 13, 14, 16, 20 a.o.) oraz formierza (k. 6-7, 9,15, 21, 22, 42 a.o.). Przeprowadzone postępowanie, w szczególności spójne i zgodne zeznania świadków, znajdujące potwierdzenie w zeznaniach wnioskodawcy wskazują jednoznacznie, iż przez cały okres od 1 kwietnia 1974 roku do 31 sierpnia 1994 roku skarżący pracował jako formierz ręczny, poza okresem oddelegowania go do pracy na stanowisku robotnika magazynowego na okres pół roku.

Odwołanie L. T. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Prawo do wcześniejszej emerytury dla osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, z uwagi na datę urodzenia wnioskodawcy, regulują przepisy art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 748, tekst jednolity) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43, ze zmianami). Prawo do emerytury nabywają ubezpieczeni po osiągnięciu wieku przewidzianego m. in. w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) spełnili enumeratywnie określone przesłanki:

- posiadają okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat- dla kobiet i 65 lat- dla mężczyzn,
- legitymują się okresem składkowym i nieskładkowym, o którym mowa w art. 27.

Natomiast, w myśl art. 184 ust. 2 emerytura, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W wykazie A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) w dziale III - prace w hutnictwie i przemyśle metalowym, w poz. 21 wymienione zostały prace przy przygotowywaniu mas formierskich i prace formierzy oraz rdzeniarzy. Pomocniczo zastosowanie mają przepisy wymienione w wykazie A, stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 3 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1985 roku w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez to ministerstwo, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, lub szczególnym charakterze (Dz. Urz. MBiPMB z dnia 6 grudnia 1983 roku nr 3, poz. 6), gdzie w Dziale III w poz. 21, w pkt 2 wskazano stanowisko: „formierz ręczny”.

Prace te wnioskodawca wykonywał stale i pełnym wymiarze czasu pracy podczas zatrudnienia w wydziale odlewów w okresie od 1 kwietnia 1974 r. do 31 sierpnia 1994 r. (z wyłączeniem okresu zatrudnienia jako robotnik transportowy w okresie 2.12.1992r. – 1.06.1993r.) tj. przez 19 lat i 11 miesięcy. Z okresu tego nie podlegał wyłączeniu okres zasadniczej służby wojskowej, którą wnioskodawca odbywał od dnia 25 kwietnia 1975 roku do dnia 20 grudnia 1976 roku. W tej kwestii Sąd Okręgowy w pełni podziela ugruntowane stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone między innymi w wyrokach: z dnia 6 kwietnia 2006 roku (III UK 5/06 OSNP z 2007 roku, Nr 7-8, poz. 108), z dnia 9 marca 2010 roku (I UK 333/09 LEX 585739), z dnia 7 grudnia 2010 roku (I UK 203/10 LEX 786370) i z dnia 25 lutego 2010 roku (II UK 215/09 OSNP z 2011 roku, Nr 15-16, poz. 219). Ze wskazanych orzeczeń jednoznacznie wynika, że okres zasadniczej służby wojskowej podlega zaliczeniu do okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach jeśli przed i po odbyciu zasadniczej służby wojskowej wykonywana jest praca tego rodzaju a pracownik w ustawowym terminie (najpóźniej w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej) zgłosi swój powrót do tego zatrudnienia. Okres tej służby podlega zatem uwzględnieniu jako okres pracy w szczególnych warunkach, bowiem wnioskodawca, zarówno przed służbą, jak i po powrocie do zakładu, pracę tego rodzaju wykonywał.

Reasumując, L. T. spełnił przesłanki z art. 184 ustawy o rentach i emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to jest:

- 1) ukończył 60 lat w dniu(...)roku
- 2) udowodnił 25 lat zatrudnienia, w tym ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze,
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego

Sąd Okręgowy, kierując się powyższymi wskazaniem, zmienił zatem zaskarżoną decyzję, ustalając wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 1 sierpnia 2015 roku tj. od miesiąca złożenia przez niego wniosku o przyznanie świadczenia emerytalnego.

Mając powyższe na uwadze w oparciu o powołane wyżej przepisy oraz na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji.